

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

**«СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА
ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД»**

**Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної конференції
18 травня 2018 року**

Київ 2018

УДК 658.114:364.2](06)

С 70

Соціальне підприємництво: теорія, практика та міжнародний досвід [Електронний ресурс]: Зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції; 18 травня 2018 р. – К.: КНЕУ, 2018.

-275 с.

ISBN 978-966-926-237-0

У Збірнику містяться матеріали, що були подані на Міжнародну науково-практичну конференцію «Соціальне підприємництво: теорія, практика та міжнародний досвід» (18 травня 2018 року).

Для науковців, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів освіти.

УДК658.114:364.2](06)

Автори є цілком відповідальними за висловлені ідеї, висновки та пропозиції.

Матеріали публікуються в авторській редакції.

*У разі використання матеріалів збірника
посилання на авторів і видання обов'язкове.*

*Розповсюджувати та тиражувати
без офіційного дозволу КНЕУ забороняється*

ЗМІСТ

Секція 1. Моделі та інноваційні підходи до соціального підприємництва	6
Brezhnyeva-Yermolenko Olga The potential of social investments for the development of national enterprises	6
Ketsbaia Nino Modern communications of marketing – informal, verbalmarketingcommunications	9
Kubareva, I.V. The Importance of Social Responsibility in Investment Attractiveness and Sustainable Development of Business.....	13
Sandal, Jan-Urban Models and innovative approaches to Social entrepreneurship.	16
Severyn - Mrachkovska Liudmyla Vasylivna Socially oriented entrepreneurship: the essence, directions of activity and prospects of development.....	18
Биби́к Д.Д. Роль лідера в соціальному підприємстві	22
Бондарчук Л.М. Польське соціальне підприємництво: особливості термінології	26
Воляк Л.Р.,Кривобокова А.А. Моделювання в сільському господарстві з врахуванням інтерактивних технологій	29
Галабурда М.К. Можливості інноваційного розвитку соціального підприємництва в рентаорієнтованій економіці	32
Гернего Ю. О. Практики соціально-орієнтованого банкінгу: досвід Royal Bank of Scotland.....	35
Горна М.О. Моделі соціального підприємництва в контексті цілей сталого розвитку	39
Гребешкова О.М. Соціальні проекти в освіті: українська практика та стратегічні перспективи.....	42
Грицаєнко Г.І.,Грицаєнко М.І. Місце соціальних інвестицій у розвитку соціального капіталу	45
Дем'янчук О.О. Заощадження для інновацій в соціальному підприємстві...	48
Кордзая Н.Р.,Гнатовська Д.О. Використання маркетингової стратегії як основи розвитку сучасної вищої освіти	51
Котенок А.Г. Ринкова і соціальна справедливість: єдність та протиріччя.....	54
Кудлай В.Г. Успішні практики розвитку соціального підприємництва: ізраїльський досвід	57

Мельник О.М. Рівень реального монетарного забезпечення економіки як умова ефективного соціального підприємництва в Україні	60
Михайлюк М.А. Інноваційний тип відтворення і соціальне підприємництво в Україні	63
Москалюк Н.П. Інноваційні форми соціального підприємництва у забезпеченні інклюзивного розвитку країни	66
Павловська О.В.,Свідерська І.М. Соціальна відповідальність у регулюванні ринку капіталів	69
Подгурська Т.А. Аналітичні терміни галузі соціального підприємництва	72
Потапюк Л.М.,Потапюк І.П. Соціальне підприємництво як соціальна інновація	75
Проскурович О.В.,Сорока Л.О. Закордонний досвід соціального підприємництва	78
Прохорова Є.В. Підприємницькі компетентності, які набуваються студентами освітньо-професійної програми «Підприємництво»	81
Руженський М. М. Інноваційні складові соціального підприємництва.....	84
Стожок Л.Г. Соціальне підприємництво як інститут соціального захисту населення.....	87
Ткаченко О.В.,Кулага І.В. Соціальний капітал: теоретико-методологічні основи	90
Уманців Ю.М. Соціальний вимір конкурентоспроможності корпорацій	95
Філіпенко А. С. Принципи народної, солідарної економіки	98
Хохич Д.Г. Роль державно-приватного партнерства в підтримці та розвитку соціальних інновацій.....	101
Шевченко В. Ю. Соціальна спрямованість діяльності міжнародних банків.....	103
Шуплат О.М. Соціальні інвестиції - як інноваційний інструмент розвитку підприємництва	106
Якубенко В.Д. Соціальне підприємництво та постеконімічні контури фірми	109
Ямненко Г.Є. Соціальне підприємництво як елемент інноваційного розвитку економіки.....	113
Секція 2. Інновації як інструмент максимізації соціальної цінності.....	116
Lanchava Eliso Social entrepreneurship in Georgia.....	116
Tsivtsivadze Nino Cooperation between government and society for maximizing	

social value	117
Буряк А.В., Дем'яненко І.В. Інноваційна діяльність як основний фактор росту фінансових ресурсів	121
Грецька-Миргородська В.В. Поведінковий підхід в питаннях формування соціально-орієнтованої економіки на рівні місцевого самоврядування.....	124
Данников О.В. Соціально-орієнтоване підприємництво – катализатор розвитку інклюзивної економіки в Україні	127
Диба О. М. Інноваційна природа циклічних трансформацій у суспільстві.....	130
Жмайлова О. Г.,Бабицька О.О. Інноватизація соціальної відповідальності бізнесу.....	133
Лозова Г.М., Чеберяко О.В. Соціальний капітал як основа для розвитку соціального підприємництва.....	136
Лукьянченко В. В.,Свищєва Н. С. Решение актуальных проблем в сфере здравоохранения на примере проекта «Надежда рядом».....	139
Мрачковська Н.К. Інновації в сфері страхування	143
Ніколайчук О.А. Звітність з інтелектуального капіталу підприємства як засіб підвищення соціальної цінності бізнесу	146
Рєпіна І.М.,Якушева Н.В. Соціальне підприємництво як інноваційний інструмент у вирішенні питань суспільного розвитку	149
Савельчук І.Б. Використання технологій зеленої соціальної роботи як механізму забезпечення сталого розвитку громади.....	152
Скрипник Г.О. Інновації в аграрному секторі економіки України	155
Студінський В.А. Проблеми націоналізації економіки у дослідженнях вчених сучасної політекономічної школи Київського національного економічного університету	158
Терлецька Ю.О.,Ємець Ю.М. Інновації як чинник конкурентоспроможності промислових підприємств	161
Тітенко З.М. Інноваційний розвиток підприємств України	164
Ховрак І. В., Козицька Т.В. Інвестиції в мистецтво чи мистецтво інвестицій?	167
Циганова Н.В. Соціальне значення банківських інновацій.....	169
Секція 3.Соціальне підприємництво за умов співпраці громадських та неурядових організацій	173

Банщиків П.Г., Паздрій В.Я., Урамова А.В. Досвід запровадження дисципліни «Соціальне підприємництво» з використанням практично орієнтовного підходу до формування компетентностей через реалізацію проєктів.....	173
Бортнікова Л. П. Державна підтримка розвитку соціального підприємництва в Україні	176
Буряк М.І. Індикативний вимір фінансового потенціалу регіону	179
Вергейчикова С.В. Соціальне підприємництво – бізнес майбутнього	182
Галушка З.І. Роль соціального підприємництва у забезпеченні розвитку громад	185
Давиденко Н.М. Соціальні інвестиції в людський капітал	188
Даниленко О.А. Використання можливостей соціального підприємництва в розбудові України як соціальної держави	192
Кириленко В.І. Соціалізація економічної політики в Україні	195
Котенок Д.М. Грані муніципальної підтримки соціального підприємництва .	199
Крищук А.Ю. Роль недержавного сектору в сфері надання соціальних послуг	201
Крюкова І.О. Передумови для розвитку соціального підприємництва в Україні	204
Кудінова А.В., Кочук С.І. Регуляторна політика держави та інститут соціального підприємництва: проблеми взаємодії	208
Кузьмук І.Я., Ваганова О.В. Соціальне підприємництво як компонент розвитку економіки України.....	211
Мельникова М.В. Про особливості інституту соціального підприємництва в сфері життєзабезпечення міста	214
Музиченко Г. В., Коляда Т. А. Організаційно-правові засади фандрейзингових кампаній в Україні.....	218
Нагорна О.В., Голубнюк М.О., Голубнюк А.О. Соціальне підприємництво в Україні	221
Проскурович О.В., Хруст І.Б. Тенденції соціального підприємництва в Україні	224
Розметова О.Г., Морозова Н.Р. Проєкт «Допомагай з Україною в серці» як інструмент корпоративної соціальної відповідальності на туристичному підприємстві.....	227

Теплюк М.А.,Кармазіна Л .В.,Цвітковський О.В.Соціальне підприємство як драйвер розвитку економіки України.....	230
Ткаленко С.І.Соціально відповідальна держава як основа соціального підприємництва	233
Ховрак І.В.Надання соціальних послуг: досвід та перспективи співробітництва державних та недержавних організацій	235
Шергіна Л.А.,Нотевський Є.В.Досвід формування соціального підприємництва в країнах Європи і США	240
Секція 4. Командоутворення та фандрайзинг у соціальному підприємстві	244
Артеменко С. Б.,Піщикова К.А.Особливості фандрайзингу у соціальному підприємстві України	244
Білошапка В.С.До питання про ефективність командоутворення в соціальному підприємстві	247
Булах І.І.,Шиманська О.В.Технології фандрайзингової діяльності: вітчизняний та зарубіжний досвід	250
Волощук О.А.,Величко М.І.Фандрайзинг у соціальному підприємстві в сфері неформальної освіти	253
Кривов'язюк І. В.,Гаранчевська І. А.Де взяти гроші на розвиток власного соціального підприємства або як правильно фандрайзити	256
Пузанов І.І.,Мілюкова Н.О.Досвід зарубіжних країн у сфері фандрайзингу – застосування в Україні	260
Чорний А.В.Розвиток лідерських компетенцій учасників самоорганізованих команд.....	263
Секція 5. Ефективність нормативно-правового забезпечення соціальної підприємницької діяльності.....	266
Арент С.С.Законодавче забезпечення державної політики розвитку соціального підприємництва	266
Головко О. М.Соціальне підприємництво в Україні: законодавчі ініціативи.	270
Погуда Н.В.,Касторська С.К.Корпоративна соціальна відповідальність на туристичному підприємстві	273

5. Мікроекономіка: початковий рівень. – Режим доступу: https://www.udemy.com/microeconomics_ua/
6. Змішане навчання: рецепти – просто та смачно! – Режим доступу: <https://blendedlearning.teachable.com/p/blendedlearningrecepies>
7. Як створити онлайн-курс на платформі OneNote ClassNotebook. – Режим доступу: <https://www.udemy.com/onenote-classroom/>
8. Онлайн-платформа BleandedLearningClub <https://blendedlearning.teachable.com/>
9. Інновації в бізнес-освіті: інформаційна платформа. – Режим доступу: <https://www.facebook.com/ibecon/>
10. Активні громадяни. – Режим доступу: <http://www.britishcouncil.org.ua/active-citizens>
11. Ресурсний центр зі сталого розвитку при Державному вищому навчальному закладі «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». – Режим доступу: http://kneu.edu.ua/ua/science_kneu/sn/rcsr/

Грицаєнко Г.І.

кандидат економічних наук, доцент

Грицаєнко М.І.

кандидат економічних наук, старший викладач

Таврійський державний агротехнологічний університет

Місце соціальних інвестицій у розвитку соціального капіталу

Ефективне функціонування економіки потребує пошуку нових можливостей і ресурсів, одним з яких сьогодні стає соціальний капітал. Він створюється у соціальній сфері, розвиток якої потребує нового підходу до соціального інвестування – головного інструменту соціальної відповідальності на всіх рівнях.

Дослідженням питань соціального капіталу в різні роки займалися Г. Беккер, П. Бурдьє, Н. Корж, Дж. Коулмен, Д. Норт, Р. Патнем, Н. Пачева, М. Туган-Барановський, Ф. Фукуяма; Л. Дж. Ханифан; О. Шпикуляк та багато інших. Проблеми соціальних інвестицій вивчали О. Веретенникова, К. Волощук, З. Галушка, В. Кужель, Л. Мельничук, В. Надрага, О. Черних, Б. Язлюк та інші. Але залишаються недопрацьованими питання впливу соціальних інвестицій на формування соціального капіталу, чим обумовлюються актуальність обраної теми досліджень и мета статті.

Ключовим ресурсом ефективного функціонування економічної системи в сучасних умовах є соціальний капітал, сутність якого проявляється у сукупності здатних приносити дохід зв'язків та соціально-економічних відносин, які виникають у певній соціальній мережі на основі існуючих норм та довіри.

Соціальний капітал характеризується багатьма складовими, одним з яких є рівень довіри, який сформувався у суспільстві. Нами проаналізовані дані національних щорічних моніторингових опитувань 1992-2016 рр. [6] про динаміку відповідей респондентів на твердження: «Нікому не довіряти – найбезпечніше». Так, у 2016 р. з цим твердженням погодились 35,1% респондентів, не погодились 12,5%, більше половини опитуваних відповіли «не знаю», та 0,3% не надали відповіді. Порівняно з 1992 р. відсоток респондентів, які висловилися за тотальну недовіру в суспільстві, зменшився на 11,6 в.п., але й тих, хто був не згоден із запропонованим твердженням, також поменшало майже на третину (на 28 в.п.). В той же час відсоток тих, хто сумнівається в однозначній відповіді, зріс майже на 40 в.п., причому стрибкоподібне зростання спостерігалось у 2014 р. Вважаємо, що в суспільстві намітилися неминучі зміни щодо рівня взаємної довіри, хоча відбуваються вони дуже повільно.

Дані опитування свідчать про кризу тотальної особистісної та інституціональної недовіри в українському суспільстві. Вважаємо, що одним зі шляхів подолання існуючої проблеми, покращення ситуації є систематична робота з розвитку соціального капіталу, одним з головних чинників

формування якого становляться соціальні інвестиції – інвестиції, які спрямовуються на розвиток об'єктів соціального середовища.

Поняття «соціальні інвестиції» та «соціальний капітал» мають щільний взаємозв'язок. Соціальні інвестиції сприяють створенню та збільшенню соціального капіталу, і, навпаки, соціальний капітал активізує процеси соціального інвестування. Вважаємо, що в розвитку соціальних інвестицій і соціального капіталу на нанорівні (соціальний інвестор – індивід) велика роль належить освіті та вихованню, в тому числі вищій освіті [3]. Стимулом для корпоративних благодійників на мікрорівні (соціальний інвестор – підприємство) могли би стати податкові пільги – внесення витрат бізнесу на соціальні програми до переліку витрат, що знижують базу оподаткування з податку на прибуток. Формуванню соціального капіталу на мезорівні (соціальний інвестор – орган регіональної влади) сприятиме створення об'єднаних територіальних громад [1, 2]. На макрорівні (соціальний інвестор – держава) необхідні розробка та реалізація державної політики, спрямованої на більш високу продуктивність та зайнятість, кращі показники здоров'я, соціальну інтеграцію, вищу якість життя населення. На мегарівні (соціальні інвестори – міждержавні фонди і організації) необхідне вироблення обґрунтованої стратегії ефективної взаємодії міжнародних донорів та урядових структур.

Ефективна взаємодія міжнародних організацій, урядових структур, представників бізнесу і громадянського суспільства в цілому потребує розробки стратегії соціального інвестування, що є перспективою подальших наукових досліджень, які матимуть вагоме значення для реалізації структурних реформ та забезпечення сталого розвитку України.

Список використаних джерел:

1. Грицаєнко М. Місце соціального капіталу в формуванні та об'єднанні територіальних громад / М. Грицаєнко // Бізнес Інформ. – 2017. – №8. – С. 116-123;
2. Грицаєнко М. Соціальний капітал територіальних громад та їх об'єднань

[Електронний ресурс] / М. Грицаєнко // Електронне наукове видання з економічних наук «Modern Economics». – 2017. – №4. – С. 63-74. – Режим доступу : <https://modecon.mnau.edu.ua/social-capital-of-territorial-communities-and-their-associations/>;

3. Грицаєнко М. Роль ВНЗ у формуванні соціального капіталу регіону / М. Грицаєнко // Економіка та суспільство. – 2017. – Вип. 8. – С. 129-136;
4. Мельничук Л. Сутність та значення соціальних інвестицій. / Л. Мельничук // Глобальні та національні проблеми економіки: електронне наукове фахове видання. – 2016. – Вип. 11. – С. 434–437;
5. Українське суспільство 1992–2016. Стан та динаміка змін. Соціологічний моніторинг. / За ред. д.ек.н. В.Ворони, д.соц.н. М.Шульги – К.: ІС НАН України, 2016. – 546 с.;
6. Morel N. A European social investment strategy? / Nathalie Morel, Bruno Palier, Joakim Palme // Perspectives on Europe. – 2011. – vol. 41 (2). – pp. 40-46.

Дем'янчук О.О.

К.е.н., доцент кафедри політичної економії

ДВНЗ—Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана

Заощадження для інновацій в соціальному підприємстві

Інновації у підприємстві мають базуватися на заощадженнях.

Чинниками заощадження підприємств є: величина валової доданої вартості та валового прибутку, які створюються на стадіях виробництва (із-за незадовільного господарювання підприємства можуть втрачати необхідні ресурси для заощадження ще на стадіях виробництва); розмір доходу від власності (це перспективний ресурс заощадження, пов'язаний з поліпшенням процесу управління підприємствами); стан господарювання та управління на підприємствах, у тому числі рівень –тінізації діяльності підприємств; розміри